

Raadsvoorstel

Onderwerp: Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024

Datum collegevergadering	17 oktober 2023	Ambtenaar	M. Kolnaar
Zaaknummer	21608	Telefoon	0653380538
Portefeuillehouder(s)	S. Smeets	E-mailadres	mkolnaar@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. De Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024 vast te stellen;
2. De procesverordening in te laten gaan op 1 januari 2024;
3. De Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2011 op 1 januari 2024 in te trekken.

Samenvatting

Voor onze inwoners en ondernemers nemen we onze besluiten in overeenstemming met de geldende regels. Dat mogen zij uiteraard van ons verwachten. Rechtmatig handelen heet dat. Het is niet uitgesloten dat inwoners of bedrijven hierdoor soms schade lijden. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning voor een bouwplan, waardoor aangrenzende woningen in waarde dalen. Of door werkzaamheden aan de weg, waardoor een bedrijf (tijdelijk) onbereikbaar is en inkomsten misloopt. In die gevallen kan het zo zijn dat de gemeente de schade (of een deel daarvan) moet vergoeden. Dat kan alleen als er een schadeverzoek wordt ingediend.

De wettelijke regels voor het beoordelen van zo'n schadeverzoek en de hoogte van de schadevergoeding veranderen op 1 januari 2024. Op die datum gaat de Omgevingswet in. Om ervoor te zorgen dat onze inwoners en ondernemers ook dan nog een schadevergoeding aan kunnen vragen, hebben we de Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2023 opgesteld. De Procesverordening regelt de manier waarop schadeverzoeken voor besluiten over de fysieke leefomgeving moeten worden ingediend en afgehandeld. Hij vervangt de huidige Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2011.

Inleiding

De Omgevingswet gaat in op 1 januari 2024. We leggen het college deze maand een aantal raadsvoorstellen voor, om goed met de wet te kunnen werken. Tegelijkertijd werken we samen met het college en de raad aan de voorbereiding van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Het doel van de wet is "het bereiken en in stand houden van een veilige, gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit". Daarnaast richt de wet zich op het "doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften".

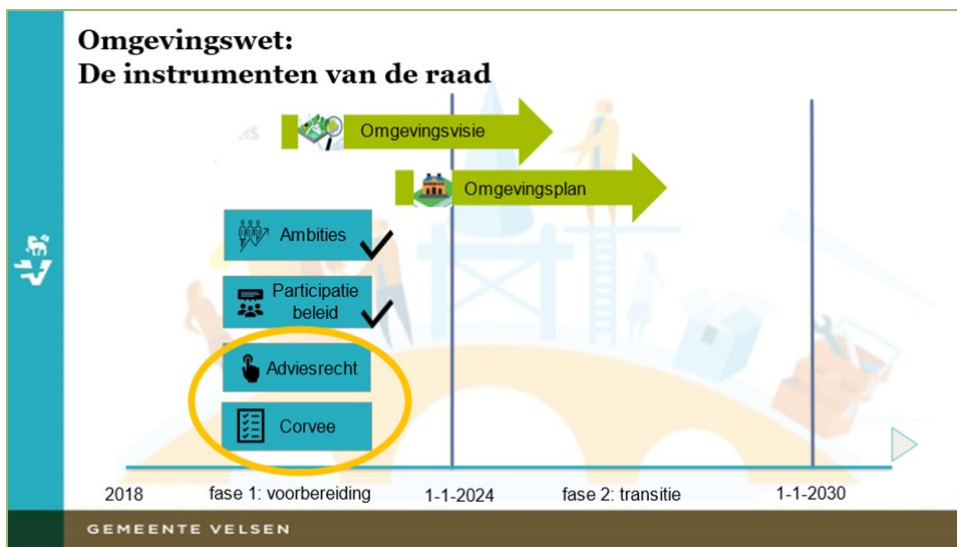
Voordat de Omgevingswet ingaat moet de raad over een aantal onderwerpen een besluit nemen:

- De ambities bij de invoering van de Omgevingswet (afgerond);
- Het participatiebeleid (afgerond);
- Het Adviesrecht van de gemeenteraad onder de Omgevingswet;

GEMEENTE VELSEN

- De Verordening voor de gemeentelijke adviescommissie erfgoed en ruimtelijke kwaliteit 2024;
- De wijziging van de legesverordening 2023/ de Verordening op de heffing en invordering van leges 2024;
- De Procesverordening voor nadeelcompensatie Velsen 2024;
- De Verordening fysieke leefomgeving Velsen 2023.

Dit voorstel gaat over de **Procesverordening voor Nadeelcompensatie Velsen 2024**. Het is een van de nieuwe instrumenten die de gemeente krijgt bij het ingaan van de Omgevingswet om inwoners, ondernemers, initiatiefnemers en belanghebbenden goed te kunnen bedienen.

Doel nadeelcompensatie

Nadeelcompensatie gaat over vergoeding van (een deel van) de schade die de overheid door rechtmatig handelen veroorzaakt. Bijvoorbeeld bij langdurige wegopbrekingen. Maar ook bij bouwplannen, waardoor aangrenzende woningen in waarde dalen. Het gaat dus niet over schade door onrechtmatig handelen van de overheid. Het Burgerlijk Wetboek regelt de schadevergoeding voor onrechtmatig overheidshandelen.

Wat regelen we in de Procesverordening

In de verordening regelt de gemeente hoe zij verzoeken voor schadevergoeding wil ontvangen (digitaal) en in welke gevallen ze een onafhankelijke adviseur betrekt om de verzoeken te beoordelen. Daarnaast is in de verordening vastgelegd welke kosten er voor een aanvraag voor schadevergoeding in rekening worden gebracht bij de aanvrager en wanneer die betaald moeten worden. Tot slot is in de verordening het moment van uitbetaling van een eventuele schadevergoeding bepaald, namelijk uiterlijk op het moment van het onherroepelijk worden van het besluit op de aanvraag. De verordening beschermt zo inwoners en bedrijven die benadeeld worden door nieuwe planvorming.

Overgangsrecht

Voor het indienen van compensatieverzoeken geldt overgangsrecht. Bijvoorbeeld bij alle lopende procedures blijft het oude recht van toepassing. De bestaande Procedureverordening Planschade blijft daardoor van toepassing op oude aanvragen. Deze verordening blijft daarom ook zichtbaar op overheid.nl.

We adviseren de raad de Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024 vast te stellen.

Beoogd doel en effect van het besluit

- [Wat bereiken we met het besluit?](#)
- [Wat is het beoogde maatschappelijk effect?](#)
- De procedure voor het aanvragen en afhandelen van een verzoek om nadeelcompensatie (voorheen planschade) onder de Omgevingswet is goed georganiseerd.
- Onze inwoners en bedrijven die bovengemiddeld benadeeld worden door nieuwe planvorming worden daartegen beschermd.
- De gemeente voldoet aan de wet. Afdeling 15.1 van de Omgevingswet schrijft een gemeentelijke verordening voor nadeelcompensatie voor.

Argumenten

- [Onderbouw elk besispunt afzonderlijk.](#)
 - [Geef argumenten voor én tegen.](#)
 - [Bij vaststelling beleid/verordeningen/etc.: geef aan welke inhoudelijke \(hoofd\)keuzes zijn gemaakt en op basis van welke argumenten.](#)
 - [Gebruik subkopjes om de tekst te structureren.](#)
1. **De verordening beschermt inwoners en bedrijven die meer dan gemiddeld benadeeld worden door ingrepen die de gemeente rechtmatig doet/laat doen in de fysieke leefomgeving.**
 2. **Met de verordening voldoen we aan de wet.**

Gemeenten zijn verplicht om, op het moment dat de Omgevingswet ingaat (1 januari 2024) een Verordening nadeelcompensatie te hebben. De huidige Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2011 komt dan te vervallen voor nieuwe initiatieven.
 3. **De verordening sluit aan bij de beleidsneutrale overgang naar de Omgevingswet**

De bestaande verordening planschade is beleidsneutraal vertaald naar de systematiek van de Omgevingswet. De procedure blijft zoveel mogelijk hetzelfde als onder de huidige Procedureverordening. De tarieven en handelswijze uit de bestaande Procedureverordening zijn zo veel mogelijk overgenomen. Dit is in lijn met de vastgestelde strategie voor de invoering van de Omgevingswet
 4. **De verordening is in tweede instantie gebaseerd op de modelverordening van de VNG**
 5. **De huidige werkwijze functioneert naar tevredenheid**

Alternatieven

- [Geef aan welke alternatieven zijn afgewogen:](#)
- [Geef aan waarom de voorkeur niet naar deze alternatieven uitgaat.](#)

Niet beleidsneutraal overgaan door:

- **Het tarief voor het in behandeling nemen van schadeverzoeken te verhogen of te verlagen**

Het huidige tarief is doorgerekend. We zien geen aanleiding om het te veranderen.
- **Te kiezen voor het inrichten van een adviescommissie in plaats van te werken met één (of meerdere) onafhankelijk adviseurs.**

Het inrichten van een commissie kost meer tijd en kan per advies ook meer geld kosten. Dat is niet in het belang van de klant. De vraagstukken zijn ook niet altijd complex genoeg voor een

commissie. Het afhandelen kan ook door één adviseur in te schakelen. Zonder commissie is de gemeente flexibeler een goede inschatting te maken.

- **Te kiezen voor uitbetaling van voorschotten.**

Dit ligt alleen voor de hand wanneer er een adviescommissie wordt geïnstalleerd. In dat geval heeft het college geen 8 maar 26 weken om een besluit over het verzoek om nadeelcompensatie in te dienen.

- **Opnemen van de regels in het Omgevingsplan**

In theorie is het ook mogelijk om de Verordening nadeelcompensatie op te nemen in het omgevingsplan. De VNG adviseert echter om dat niet te doen. Ten eerste is de Verordening nadeelcompensatie breder dan het omgevingsrecht. Ten tweede zijn de schadeveroorzakende besluiten in de Ow breder dan het omgevingsplan. Het uitsluitend opnemen van een nadeelcompensatieregeling in het omgevingsplan zou dus niet voldoende zijn.

Risico's

- Geef aan welke risico's er aan het besluit vastzitten:
- Hoe worden de risico's beheerst?
- NB: Stem af met de deskundige afdelingen!

De Verordening nadeelcompensatie brengt geen risico's met zich mee. Eventuele financiële risico's vloeien voort uit planologische besluiten die de gemeente (rechtmatig) neemt. Bij die besluiten zou nadeelcompensatie als risico moeten worden meegenomen.

Programma

- Noem het programma uit de begroting waar het onderwerp onder valt
- Duurzaamheid en economische ontwikkeling
- Ruimte en Wonen

Kader

- Gemeentewet, artikelen 108 en 149
- Algemene wet bestuursrecht, titel 4.5
- Omgevingswet, artikel 15.1
- Invoeringswet Omgevingswet
- Samen aan Zet, ambitiedocument invoering Omgevingswet gemeente Velsen (oktober 2020)
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2011 gemeente Velsen

- wet- en regelgeving
- gemeentelijke kaders (noem ook collegeprogramma, raadsakkoord en visie indien van toepassing)
- eerdere raadsbesluiten (inclusief besluitdatum)

Participatie en inspraak

- Beargumenteer de keuze om wél of niet inwoners actief te betrekken. Benoem bij participatie wat het doel daarvan is (was). Baseer je hierbij op de Wegwijzer Samenspel (binnenkort beschikbaar).
- Geef aan hoe de participatie/inspraak eruit zag (of eruit gaat zien als het pas in een volgende fase aan de orde is).
- Indien van toepassing: welke rol speelt/speelde de raad in de participatie?
- Indien van toepassing: vat de uitkomsten van participatie/inspraak samen en geef aan wat ermee gedaan is (heeft het tot aanpassing van het ontwerp geleid?)
- Er heeft geen participatie plaatsgevonden. De bestaande procedureverordening is aangepast aan de systematiek van de Omgevingswet.

Financiële consequenties

GEMEENTE VELSEN

- Maak de financiële consequenties en de dekking inzichtelijk:
- Stem hierover af met Financiën!
- NB: voorstellen voor nieuw beleid die geld kosten, worden jaarlijks integraal afgewogen bij de Perspectiefnota en kun je in principe niet 'los' inbrengen.

Het vaststellen van de Procesverordening voor nadeelcompensatie Velsen 2024 heeft geen financiële of personele gevolgen.

Uitvoering van besluit

- Vermeld de vervolgstappen
- Voorzie deze van een (globale) planning
- Komt er een evaluatie? Geef dan aan wanneer.
- We publiceren Procesverordening via bekendmakingen.nl
- De verordening gaat in op 1 januari 2024, namelijk de dag dat de Omgevingswet ingaat.
- De teams Juridische Zaken en VTH voeren de verordening uit.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

- Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024
- Factsheet bij Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024
- Concept Raadsbesluit Procesverordening nadeelcompensatie Velsen 2024

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De (waarnemend) secretaris,

De burgemeester,

D. Veurink

F.C. Dales